

en Mængde Argumenter for og imod, men det er sikkert overflødig for mig her i dette Øjeblik at fordybe mig heri. Jeg har indskrænket mig til at fremhæve det, som for mig er Hovedsagen, og jeg har fremhævet disse Omstændigheder, fordi det forekommer mig, at de maa være bestemmende for den Holdning, man indtager overfor Lovforslaget.

Jeg skal ikke her gennemgaa alle de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget; jeg forudsætter, at dette vil blive henvist til et Udvalg, og dèr vil det jo være det rette Sted at dvæle ved den Slags Ting. Jeg skal kun nævne nogle Ting, som forekommer mig at have principiel Betydning, og som jeg for øvrigt gennemgaaende allerede har taget Stilling til som Medlem af Ædruelighedskommissionen. Jeg skal først sige nogle Ord om Kommuneafstemning. Jeg har i Ædruelighedskommissionen udtalt mig bestemt mod Kommuneafstemning overhovedet, og jeg fastholder ganske dette Standpunkt. Det forekommer mig, at forsaavidt som Afgørelsen af de Spørgsmaal, der her er Tale om, lægges ud til Kommunerne, bør Afgørelsen træffes af de kommunale Raad, ganske paa samme Maade som med Hensyn til alle andre Sager. De kommunale Raad har jo Borgernes Ve og vil i deres Hænder, de kan træffe Afgørelse i Sager, som har den allerstørste Betydning for den enkelte Borger, og jeg ser ikke, hvorfor man ikke skulde kunne have Tillid til deres Afgørelse ogsaa paa dette Punkt. Det forekommer mig, at man ved at overlade Afgørelsen til de kommunale Raad har en ganske anden Sikkerhed for en upartisk, rolig og lidenskabsløs Behandling af Spørgsmaalet end ved at henlægge Afgørelsen til en hemmelig Afstemning blandt Kommunens Beboere. Der har været Tale om Ansaret for en saadan Afgørelse, men dèr forekommer det mig da rigtignok, at Ansaret træder langt klarere og bestemtere frem i Forhold til de Folk, der i en offentlig Forsamling under Offentlighedens Øjne træffer deres Afgørelse, end det kan gøre, naar der kun er Spørgsmaal om en Folkeafstemning, hvor hver enkelt stemmer anonymt og forsvinder, saa snart han har afgivet sin Stemmeseddel, saaledes at det senere endogsaa er ganske umuligt at udfinde, hvorledes han har stemt. Det følger af sig selv, at naar Afgørelsen saaledes henlægges til de kommunale Raad, vil Spørgsmaalet om Stillingen til Ædruelighedssagen kunne faa sin Betydning under kommunale Valgkampe. Men deri ser jeg intet Onde. Alle

vigtige Spørgsmaal kommer frem under de kommunale Valgkampe, og jeg finder det rigtigt og naturligt, at dette Spørgsmaal, som jo i højeste Grad er et vigtigt Spørgsmaal, ogsaa kommer frem dèr. Jeg vilde finde det naturligt, at Spørgsmaalet kommer frem under de kommunale Valgkampe sammen med andre Spørgsmaal, men derimod tror jeg rigtignok, at det vil være meget betænkeligt og give Anledning til højst usund Agitation, naar Spørgsmaalet isoleres og gøres til Genstand for en særlig Afstemning af de kommunale Vælgere med forudgaaende hidsig Agitation. Jeg tror nu ogsaa, at naar man fra Forbudsmændenes Side saa overordentlig stærkt har holdt paa Kommuneafstemning, er det ikke af nogen anden Grund, end fordi man mener, at man lettere kan komme igennem, at man lettere kan naa frem til Alkoholforbud gennem Kommuneafstemninger, end hvis Afgørelsen blev overladt til de kommunale Raad. Og man har jo da ogsaa set, hvorledes Tanken er kommet frem — maaske lidt uforvarende — i Ædruelighedskommissionens Betænkning. De ærede Medlemmer vil have bemærket, at i Lovforslagets § 16 siger Kommissionen, at Folkeafstemning bør kunne forlanges, naar Sogneraadet vil give Bevilling, men derimod ikke, naar Sogneraadet vil nægte den. Altsaa, man kan forlange Kommuneafstemning, hvis den kan føre i Retning af Forbud, men derimod Kommuneafstemning bort fra Forbud, bort fra Indskrænkninger, det skulde man ikke kunne forlange! Imidlertid glæder det mig, at denne Bestemmelse er blevet ændret i det andet høje Ting, om end først ved tredie Behandling. Men den højtærede Ministers — jeg ved ikke, om jeg skal sige gode Villie er jo den samme alligevel. Endelig skal jeg nævne en enkelt Ting. Det er blevet meddelt mig fra allerbedste Kilde, at disse Kommuneafstemninger vil blive ganske overordentlig kostbare. Her i København vil en Kommuneafstemning efter § 13 ifølge Meddelelse fra kompetente Folk koste over 100 000 Kr., det er jo dog en Sum, man maa regne med i vore fattige Tider.

Dernæst vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger om Syndikatspørgsmaalet, det er jo et Spørgsmaal, som har været i høj Grad under Diskussion, navnlig paa Foranledning af de næringsdrivende Organisationer. Jeg vil begynde med at sige, at jeg er en afgjort Tilhænger af fri Næring. Næring bør være fri overalt, hvor der ikke er særlige Grunde til at gøre Be-